

læssen. Havde Forholdet været daarligt, havde Lønnen været langt under 2,800 Kr., idet Dret saa havde været meget mindre end nu. Jeg mener ikke, det taler til Gunft for, at vi ingen Ting skulle have derovre. Den ærede Ordfører siger nu — men jeg antager, at det maa være en Fortalelse — at vi have faaet fuld Erstatning, og tilføjer saa, at vi sidde ikke her for at revidere gamle Vedtægter. Ja, jeg vidste nu ikke andet, end at det, vi sidde for her, netop er for at revidere saadanne, at det meste af det, der forhandles her i Rigsdagen, netop angaar Revision af gamle Vedtægter. Saaledes stiller Sagen sig jo f. Eks. lige over for Skolelovsagen; det er jo netop en Revision af gamle Vedtægter. Jeg kan saaledes ikke forstaa den ærede Ordfører i det Punkt. Jeg mener, at naar vi saa Dmene op for, at gamle Vedtægter virke paa en forkert Maade eller ikke virke fyldestgørende, er det vor absolutte Pligt her at revidere dem. Lige saa sikkert, som det er, at de Tønder Korn, Skolelærerne saa i Løn, ikke passe til Nutidens Forhold, fordi Kapitelstatsten er forandret, lige saa sikkert er det ogsaa, at det Vederlag paa 200 Kr., som Præsten fik for den mistede Tiende i Slutningen af forrige Aarhundrede, ikke passer nu; den trænger til at blive revideret. Jeg tænker, at den ærede Ordfører vil give mig Ret i, at 200 Kr. i Stedet for den Tiende, Præsten har mistet, passer slet ikke efter Nutidens Forhold. Den ærede Ordfører nævnedes dernæst, at Staten slet ikke havde nogen Forpligtelse i det Spørgsmaal. Det skal jeg ikke disputere med ham om, men til hans Bemærkning om, at hvis vi ønskede det, kunde vi tage alle Tiender ind i Statskassen, skal jeg kun sige: Ja, gør kun det; saa snart vi gøre det, bliver Forholdet ændret, og saa bliver den Grund, vi i dette Øjeblik have til at klage, fjernet, og det har jeg slet ingen Ting imod.

Svend Høgshro: Den højtærede Ordfører (S. C. Christensen) udtalte, at Konsekvensen af de Fortolkninger, som jeg og andre Medlemmer have fremfat af Højskoleloven, kunde blive den, at man blev „nødt til“ — det var den ærede Ordførers Udtryk — at anerkende Skoler, der endnu kun havde bestaaet tre eller fem Maaneder. Jeg ønsker dog for den Fortolknings Vedkommende, som jeg har tilladt mig at opstille, at protestere mod dette. Det vil sikkert ikke paa nogen Maade kunne blive Konsekvensen af det, jeg har sagt, jeller den Fortaaelse, jeg har af Højskoleloven, at man nogen Sinde skulde kunne blive nødt til at

anerkende en Skole, naar den kun havde bestaaet saa kort Tid, som den ærede Ordfører nævnedes. Nej, men det kan blive Konsekvensen deraf, at man har Lov dertil, at det ikke vil være i Strid med Loven, hvis man anerkender en Højskole, der kun har bestaaet i tre eller fem Maaneder, anerkender den fra et fremtidigt Tidspunkt at regne. Det er det væsentlige i, hvad jeg har villet slaa fast som min Fortaaelse af Loven, at der ikke er noget til Hinder for, set fra Lovens Standpunkt, at man anerkender en Højskole fra et vist senere Tidspunkt at regne. Om man vil gøre det eller ikke, det bliver saa en Hensigtsmæssigheds-sag, hvor jeg jo mener, der maa gøres væsentlig Forstel paa, om det, der mangler, er noget med Hensyn til Elevantallet — thi der erkender jeg, det vilde være for meget forlangt, at Folketinget skulde skyde Skønnet fra sig hen til dem, der fik med Loven at gøre, efter at den havde forladt Folketinget — eller det kun er Tiden, der mangler, thi den løber ud af sig selv.

M. Klausen: Jeg vil blot tillade mig at gøre en Bemærkning over for det ærede Medlem for Åsens (Berntsen). Jeg har ikke sagt, at det udelukkende skulde være Gaardmandssønner og Gaardmandsdøtre, der fandtes paa Højskolerne. Jeg skal meget gerne indrømme, at der naturligvis ogsaa kan findes Elever der uden for denne Samfundsklasse, men det er min Overbevisning, at største Delen af de Elever, der besøge Højskolerne, ere Gaardmændssønner og døtre, og da Gaardmændene have dannet Flertal i denne Sal i saa mange Aar, er det ret naturligt, at de have søgt at faa store Beløb dertil, fordi de særligt gaa til de Skoler, deres egne Børn komme til at nyde godt af. Jeg har ikke det mindste imod, at disse Beløb ere voksende til den Størrelse, de ere, thi jeg mener, at ethvert Beløb, der udgives til Undervisning og Oplysning af Befolkningen, er Penge, som ere vel anvendte. Det er da ogsaa ret naturligt, at det maa blive Gaardmændssønner og døtre, som særligt komme til at danne Flertallet af Højskolerne Elever. Det ærede Medlem fra Åsens mente, at Rjøbenhavnerne ikke tog derud, fordi det ikke var fint nok for dem. Det vidner om, at det ærede Medlem ikke kender de virkelige Forhold i Rjøbenhavn. Det er ikke af Fjndhed, Stoltshed eller Indbildskhed, at Rjøbenhavns unge Mennesker ikke gaa paa Højskolerne, men af helt andre Grunde. Der er f. Eks. først alle Lærlinge i Rjøbenhavn; de udgøre en meget talrig Klasse unge Mennesker; ganske særlig